

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Чернівецького
фахового коледжу технологій та дизайну
Протокол № 01–09/10 від 20.06.2025

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом директора Чернівецького
фахового коледжу технологій та дизайну
від 20.06.2025 № 98

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ

1. Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поведженню зі здобувачами освіти Чернівецького фахового коледжу технологій та дизайну (далі – Положення) спрямоване на забезпечення функціонування ефективної системи унеможливлення будь-якого виду насильства та жорстокого поведження зі здобувачами освіти, зокрема у віці до 18 років (далі – здобувачі освіти), створення у Чернівецькому фаховому коледжі технологій та дизайну (далі – Коледж) середовища, вільного від насильства та жорстокого поведження зі здобувачами освіти, запровадження системи інформування про випадки (або підозру на випадки) насильства та жорстокого поведження зі здобувачами освіти, а також забезпечення оперативного їх розгляду та реагування на них.

2. Працівники коледжу повинні бути ознайомлені з цим Положенням та інформацією про захист дітей від усіх форм насильства, зокрема домашнього насильства, експлуатації, булінгу, найгірших форм дитячої праці або інших проявів жорстокого поведження зі здобувачем освіти.

3. У Положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Сімейному кодексі України, Законах України «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», інших нормативно–правових актах.

4. Завданнями Положення є:

запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поведження зі здобувачами освіти;

формування у працівників Коледжу відповідального ставлення до недопущення насильства та жорстокого поведження зі здобувачами освіти;

поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поведження зі здобувачами освіти у всіх сферах діяльності;

забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей про випадки вчинення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти.

5. З метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти Коледж впроваджує такі основні заходи:

1) превентивні заходи:

затвердження цього Положення;

застосування Форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1;

застосування Форми реєстрації внутрішнього інциденту (журнал безпеки) згідно з додатком 2;

застосування Форми анкети анонімного опитування для здобувачів освіти згідно з додатком 3;

інформування здобувачів освіти, батьків або інших законних представників, працівників Коледжу з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти;

проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти в діяльності Коледжу, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;

врахування ризиків насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти під час прийому на роботу працівників Коледжу;

2) заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти:

організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти;

оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження зі здобувачами освіти у Коледжі (далі – повідомлення);

3) заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти:

організація тренінгів, інших навчальних заходів для працівників Коледжу та інших фахівців, які контактують зі здобувачами освіти;

організація інформаційних сесій для здобувачів освіти (пояснення прав здобувачів освіти, способів захисту, контактів для звернення);

залучення батьків, інших законних представників здобувачів освіти (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів);

4) заходи з моніторингу та оцінки дотримання Положення:

регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);

збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування здобувачів освіти, батьків, викладачів та працівників);

аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню);

5) заходи з інформування (розміщення у доступних місцях для здобувачів освіти та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів

(плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

6. Директор Коледжу:

затверджує це Положення з урахуванням Типової програми, є відповідальним за його реалізацію, забезпечує його оприлюднення, ознайомлення з ним працівників Коледжу та здійснює контроль за виконанням, в якому обов'язково визначаються суб'єкти виконання Положення (адміністрація, працівники, інші залучені фахівці, які контактують зі здобувачами освіти), до кого застосовується Положення, вимоги щодо політики найму працівників Коледжу, пов'язані із політикою запобігання насильству (перевірка кандидатів на наявність судимостей, рекомендації), вимоги щодо навчання персоналу (обов'язкові навчання з питань захисту прав дитини);

забезпечує здійснення заходів із ознайомлення працівників Коледжу, інших фахівців, які контактують зі здобувачами освіти, з цим Положенням до початку їх роботи зі здобувачами освіти, але у строк, що не перевищує п'яти робочих днів із дня початку роботи;

розглядає усні та письмові повідомлення протягом однієї доби з дня надходження, забезпечує функціонування механізму подання повідомлень;

невідкладно повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження зі здобувачем освіти;

сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження зі здобувачем освіти, стали свідками або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;

забезпечує проведення навчань, тренінгів, профілактичних заходів для здобувачів освіти, батьків або інших законних представників, працівників Коледжу з питань запобігання насильству та жорстокому поводженню зі здобувачами освіти;

взаємодіє із службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти.

7. Працівники Коледжу у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження зі здобувачем освіти зобов'язані:

вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження зі здобувачем освіти;

надати у разі потреби домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги та звернутися до уповноваженого підрозділу органу Національної поліції;

повідомити директору Коледжу та одному з батьків або іншим законним представникам здобувача освіти, який вчинив насильство або жорстоке поводження, та здобувача освіти, який постраждав від насильства або жорстокого поводження, про виявлення ознак насильства або жорстокого поводження.

8. Коледж повинен забезпечити функціонування механізму подання повідомлень, який передбачає:

інформування здобувачів освіти та їх батьків або інших законних представників, працівників Коледжу про їх обов'язок повідомити про випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачем освіти з наданням інформації про шляхи інформування про такі випадки;

забезпечення функціонування різних способів отримання повідомлень про можливі випадки насильства (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.

Директор Коледжу визначає відповідальну особу для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти, яка реєструватиме повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі) та забезпечуватиме його підготовку до розгляду.

Директор Коледжу розглядає повідомлення протягом однієї доби з дня його надходження.

У разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження зі здобувачем освіти директор Коледжу невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє про це батькам або іншим законним представникам здобувача освіти (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), письмово повідомляє уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей, а також вживає заходів відповідно до [Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779).

9. Відповідно до статті 10 Закону України «Про охорону дитинства» забороняється працювати у контакті зі здобувачами освіти особам, інформацію про яких внесено до Єдиного реєстру осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи.

Під час працевлаштування осіб, які матимуть безпосередній або опосередкований контакт зі здобувачами освіти, має бути проведене опитування, яке може включати запитання ситуативного характеру щодо насильства або жорстокого поводження із дитиною, з метою виявлення можливої схильності особи до агресії, насильницької поведінки, жорстокого поводження.

10. Коледж розробляє та/або поширює інформаційні матеріали з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми шляхом:

розміщення на інформаційних стендах у приміщенні Коледжу, розповсюдження серед працівників, здобувачів освіти, їх батьків або інших законних представників у формі буклетів (листівок);

надсилання через батьківські, студентські групи в месенджерах, розміщення на офіційному веб-сайті Коледжу та його сторінках у соціальних мережах;

проведення тематичних семінарів для батьків або інших законних представників здобувачів освіти.

11. Коледж забезпечує інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти (далі – інформування), що передбачає такі напрями (теми):

розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;

методи профілактики булінгу серед здобувачів освіти;

використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;

надання першої психологічної допомоги здобувачам освіти, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми;

порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності;

дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства;

алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

Інформування здійснюється шляхом:

проведення щорічних інформаційних кампаній, тематичних тижнів і конкурсів, приурочених питанням унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;

інтерактивних тренінгів для здобувачів освіти із розвитку емоційного інтелекту, толерантності та ненасильницького спілкування;

проведення ігор та рольових прав, які моделюють реальні ситуації та допомагають здобувачам освіти дізнатися про способи захисту порушених прав;

впровадження навчальних курсів з питань безпечної поведінки, прав здобувачів освіти та медіації;

співпраці з психологами та соціальними працівниками для проведення групових та індивідуальних занять щодо запобігання насильству;

організації зустрічей із фахівцями, які можуть поділитися досвідом і порадами щодо запобігання насильству (працівники уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, юристи, соціальні працівники);

використання мультимедійних матеріалів (відеороликів, презентацій, інтерактивних платформ) для інформування здобувачів освіти у цікавій та доступній формі щодо неприпустимості насильства та жорстокого поводження, ознайомлення з ознаками та формами насильства та жорстокого поводження, порад щодо запобігання насильству в молодіжному середовищі, процедури повідомлення про насильство та жорстоке поводження, передбаченої Коледжем, алгоритму дій у разі виявлення насильства, способів та механізмів

отримання допомоги, можливих наслідків для особи, яка вчинила насильство або жорстоке поводження.

Для проведення інформування здобувачів освіти, батьків або інших законних представників здобувачів освіти, працівників Коледжу можуть залучатися експерти, фахівці, зокрема представники органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції, надавачів соціальних послуг, закладів вищої освіти, а також психологи, соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій.

12. З метою унеможливлення насильства або жорстокого поводження зі здобувачами освіти директор Коледжу забезпечує виявлення поведінки здобувачів освіти, працівників Коледжу, яка потенційно може призводити до насильства та жорстокого поводження.

Недопустимою вважається поведінка, що може призводити до порушення права здобувача освіти на повагу до її особистості, гідне ставлення.

Індикаторами, які можуть вказувати на потенційні ризики спричинення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти, є використання тону голосу, який може сприйматися як залякування або образа, використання принизливих коментарів стосовно здобувачів освіти та в присутності здобувачів освіти, застосування покарань до здобувача освіти, а також інші індикатори.

13. З метою унеможливлення ризиків насильства та жорстокого поводження зі здобувачем освіти працівники Коледжу повинні не допускати фізичного контакту зі здобувачем освіти, якщо він не є необхідним відповідно до змісту заходів або видів діяльності зі здобувачем освіти.

У разі коли передбачається фізичний контакт зі здобувачем освіти, який є необхідним відповідно до змісту заходів зі здобувачем освіти, такий контакт проводиться у присутності не менше однієї повнолітньої особи, крім виконавця, або в приміщенні, що забезпечує можливість вільного доступу інших осіб та не має перешкод для самостійного виходу здобувача освіти.

14. Унеможливлення насильства та жорстокого поводження включає регулярне оцінювання ризиків, пов'язаних з насильством та жорстоким поводженням зі здобувачем освіти, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації, із забезпеченням подальшого моніторингу та контролю, а також перегляд запроваджених заходів з унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі здобувачем освіти.

Якщо за результатами розгляду повідомлення:

виявлено ознаки насильства та жорстокого поводження зі здобувачем освіти, Коледж аналізує причини та умови, які могли сприяти або стати підставою для порушення прав здобувача освіти;

не виявлено ознак насильства та жорстокого поводження зі здобувачем освіти, інформація, викладена в повідомленні, аналізується на предмет наявності ризиків насильства та жорстокого поводження зі здобувачем освіти та вживаються заходи до унеможливлення настання таких ризиків.

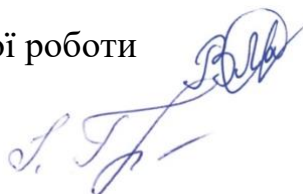

Діяльність щодо виявлення та аналізу ризиків провадиться Коледжем із залученням сторін, зокрема здобувачів освіти.

15. Про невиконання, неналежне виконання Коледжем повноважень щодо запобігання насильству та жорстокому поводженню зі здобувачем освіти може бути повідомлено уповноваженій особі (координатору) в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, на яких покладено функції щодо забезпечення рівності прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі.

Заступник директора з виховної роботи

Практичний психолог

Вікторія ЛАГОТЮК

Ірина ГОРОЖАНСЬКА

ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо здобувача освіти у віці до 18 років

_____ (найменування закладу освіти)

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

☐ дитина з інвалідністю;

☐ дитина-сирота;

☐ дитина, позбавлена батьківського піклування;

☐ інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(зазначити максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

☐ тілесні ушкодження;

☐ страх, уникання контакту;

☐ розповіді про образи/тиск;

☐ інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

- ☐ поінформовано відповідальну особу закладу;
- ☐ поінформовано батьків/інших законних представників;
- ☐ поінформовано службу у справах дітей;
- ☐ поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;
- ☐ інше: _____.

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

ТИПОВА ФОРМА
реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок наси́льства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я здобувача освіти	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат**	Підпис відповідальної особи
---------------------	--	--	---------------	-------------------	-------------	-----------------------------------

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.

ТИПОВА АНКЕТА
анонімного опитування для здобувачів освіти у віці до 18 років*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

☐ так, завжди;

☐ інколи;

☐ ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

☐ з повагою;

☐ байдуже;

☐ іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників (закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми), інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

☐ так;

☐ ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

☐ так;

☐ ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?

(відкрите поле)

*Анкета заповнюється здобувачем освіти у доступному форматі.

